

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 765
Konu : Gaziantep Milletvekili
Edip Semih YALÇIN'ın
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2013

06 Mart 2013

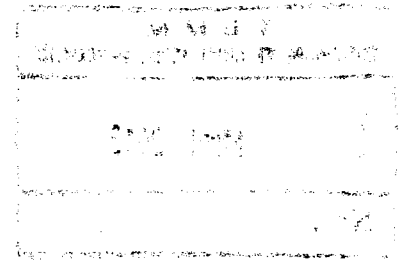
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 19.02.2013 tarihli ve 43452547-120.07-108846 sayılı yazı.

Gaziantep Milletvekili Edip Semih YALÇIN'ın Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/17510 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EK :
Cevap Yazısı (2 Sayfa)

**GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ
SAYIN EDİP SEMİH YALÇIN'IN
TBMM 7/17510 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
AİT SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR:

Gaziantep'te Barak Ovasına hayat veren Nizip Çayında, Başpınar Organize Sanayi Bölgesi'nin kimyasal atıkları yüzünden büyük bir çevre kirliliği yaşanmaktadır. Sulardaki anormal kirlilik, yöredeki ilçe ve köylere su sağlayan Hancağız Barajını da etkilemiştir. Bahçe ve tarlalarda kullanılan su; toprakları kirletmiş, bitkilerin kurumasına yol açmıştır.

Nizip Çayındaki balıkların ve diğer canlıların ölümleri endişe verici boyutlardadır. Yer altı suları da bölgedeki ciddi kirlilikten nasibini almıştır. Yaklaşık 40 bin dönüm arazide Hancağız Barajı'nda depolanan sulardan faydalanarak yetiştirilen tarım ürünleri, insan sağlığını tehdit etmektedir. Çevre kirliliği yüzünden Nizip Çayı ve Hancağız Barajının sularıyla temas eden insan ve hayvanların rahatsızlandığı, hatta bazı köylerde kanser vakalarının arttığı belirlenmiştir.

Nizip çayının suladığı bölgelerde yaşanan çevre kirliliği acil müdahaleyi ve tedbir almayı gerektirecek boyutlardadır. Gaziantep Organize Sanayi Bölgesinden boşaltılan kimyasal atıklarla evsel atıkların Nizip Çayında yol açtığı çevre kirliliği yüzünden halkın ve üreticilerin şikâyetlerinin arttığına dair geçen yıl Mayıs ayında tarafımdan Başkanlığınıza bir önerge verilmiştir. Ancak şimdiye kadar bu önergeye olumlu veya olumsuz cevap verilmemiştir.

Bu durumda, ilgili Bakanlıklardan Gaziantep'liler adına cevabını beklediğim sorular şunlardır:

Yöredeki kirlilik kitlesel bir çevre felaketine dönüşmeden önce bakanlığınızca hangi tedbirler alınmıştır veya alınması planlanmaktadır?

Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi atıklarının ve evsel atıkların yoğun şekilde döküldüğü belirtilen Nizip Çayını kirlilikten kurtarmak için kurulan kimyasal arıtma tesisleri ne zaman faaliyete geçirilecektir?

Hancağız Barajını besleyen Nizip Çayındaki kirliliğin nedenleri araştırılmış mıdır? Araştırılmışsa hangi sonuçlar elde edilmiştir?

Nizip Çayındaki kirliliğin bölge halkına, tarım üreticisine ve tarım alanlarına zararları tespit edilmiş midir?

Zarara uğrayan üreticilere herhangi bir destekte bulunulması düşünülmekte midir?

CEVAP:

Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi'nden Samözü Deresi'ne verilen arıtılmış atıksular, sırası ile Karahöyük, Atabek, Bedir, Suboğazı, Tuğlu, Tokdemir, Boyluca, Salkım, Tatlıcak, Çanakçı, Kıratlı, Turlu, Kızılca Kent ve Akçakent köylerinden geçerek Nizip ilçesine ulaşmaktadır. Samözü Deresi Nizip ilçesine ulaşana kadar yaklaşık 59 km yol kat etmekte ve Nizip ilçesi öncesinde Nizip Çayı'na karışmaktadır. Bu güzergâh boyunca ilk olarak Orman ve Su İşleri Bakanlığı personelleri tarafından numune alma aracı ile ardından Bakanlığımız Referans Laboratuvarı Seyyar Numune Aracı ile 21 noktadan numune alınarak analizleri yapılmıştır. Gaziantep Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü tarafından her iki analiz sonucu değerlendirilerek "Samözü Deresi Kirlilik Kaynağı Belirleme Çalışma Raporu" hazırlanmıştır. Bu doğrultuda ilgili kurumlara alınması gereken tedbirlere dair yazılar yazılmıştır.

Gaziantep Organize Sanayi Bölgesi'nde oluşan atık sular, OSB Müdürlüğü'ne ait 90.000 m³/gün kapasiteli ve kimyasal, fiziksel ve biyolojik içerikli atıksu arıtma tesisinde işleminden geçirildikten sonra, Samözü Deresi'ne deşarj edilmektedir. Söz konusu arıtma tesisi 2003 yılından beri faaliyet göstermekte olup, 2009 yılında eklenen yeni ünitelerin devreye girmesi ile kapasite artışı gerçekleşmiş ve bugünkü kapasite seviyesine ulaşmıştır. Söz konusu arıtma tesisine Gaziantep Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'nce 19.01.2011 tarihinde Çevre İzni verilmiştir. Ayrıca gerçek zamanlı (online) atıksu izleme sistemi için, Gaziantep OSB Müdürlüğü'ne ait atıksu arıtma tesisinin numune alma noktası ve kabin yeri için yer seçimi yapılmış ve çıkış noktasına sistem kurulmuştur. Bu şekilde, arıtma tesisinden çıkan arıtılmış atıksuların takibine ilişkin, 3 parametrenin Bakanlığımız tarafından anlık olarak izlenebilmesi sağlanmıştır.

Gaziantep OSB'den Samözü Deresi'ne ve devamında Nizip Çayı'na herhangi bir evsel katı atık dökümü söz konusu olmamaktadır. Yukarıda da belirtildiği üzere OSB Müdürlüğü'ne ait, kimyasal ünitesi de bulunan atıksu arıtma tesisi 2003 yılından beri faaliyettedir. Ayrıca, Hancağz Barajı'nda sonlanan Nizip Çayı'na deşarj edilen Nizip ilçesinin atıksularını arıtmak üzere Nizip Atıksu Arıtma Tesisi projesine başlanılmış ve İş Termin Planı 27.03.2015 yılına kadar uzatılmıştır.

Özellikle Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından 29.03.2012 tarihinde, OSB atıksu arıtma tesisinden Hancağz Barajı'na kadar uzanan hat boyunca alınan su numunelerinin sonuçlarına dair yapılan ilk değerlendirmeler, OSB atıksu arıtma tesisinden kaynaklı aşırı bir kirlilik etkisi olmadığını göstermektedir. Ancak Nizip Çayı'na ulaşana kadar, OSB atıksu arıtma tesisinden Nizip ilçesine kadar uzanan Samözü Deresi yaklaşık 12 adet köyden geçmekte ve bu köylerin tamamının taşırma sistemi ile çalışan foseptikleri Samözü Deresi'ne deşarj edilmektedir. Nizip ilçesine ulaşmadan önce Samözü Deresi'nin geçtiği köylerin evsel atıksularının Nizip Çayı'na karışması ciddi bir kirlilik baskısı yaratmaktadır.

Nizip Çayı'nın kirlilik kaynaklarından bir diğeri ise Nizip ilçesinin endüstriyel ve evsel atıksularıdır. İlçede yürütülen endüstriyel faaliyetler ve evsel kullanımlardan kaynaklı atıksular, herhangi bir arıtma işlemine tabi tutulmadan Nizip Çayı'na deşarj edilmektedir. Nizip Belediyesi tarafından atıksu arıtma tesisinin devreye alınması için Gaziantep Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü'ne 27.03.2007 tarihinde iş termin planı sunulmuştur. Nizip Atıksu Arıtma Tesisi için, Nizip Belediye Başkanlığı'nca müşavirlik hizmeti alınmış ve yapım ihalesi tamamlanmış olup, 2013 yılının ikinci çeyreğinde inşaatına başlanması planlanmaktadır.

